

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΦΡΑΣΗ ΕΚΘΕΣΗ “ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΚΥΚΛΟΙ”

Η Έκθεση

Θέμα: «Η Γλώσσα μου»

Η Γλώσσα μου είναι ελληνική κι είναι γεμάτη λέξεις.

Σε μένα οι λέξεις μοιάζουν σαν πουλιά. Για να 'μαι ειλικρινής, σαν τα πουλιά μου φεύγουν απ' τα χέρια.

16

Οι σπάνιες λέξεις είναι σπάνια πουλιά· οι άλλες, οι κοινόχρηστες, είναι πουλιά συνηθισμένα· αυτό όμως δεν σημαίνει πως κι αυτά δεν θέλουν τη φροντίδα μας· υπάρχουν λέξεις που κρυώνουνε και ίσως να πεθαίνουν κιόλας απ' το κρύο.

Όμως ένα καλό που έχουνε οι λέξεις, δεν το έχουνε οι άνθρωποι· οι άνθρωποι ζούνε μια φορά· αντίθετα εκείνες μπορούνε να αναστηθούν· ίσως γιατί στ' αλήθεια δεν πεθαίνουν ποτέ. Ξέρετε τι παθαίνουν; – Απολιθώνονται και κάθονται καρτερικά και περιμένουν σαν το παιχνίδι με τα αγάλματα. Ποιον περιμένουν; – Εγώ νομίζω πως μπορεί να περιμένουνε κι εμένα· δεν λέω μονάχα εμένα· νομίζω, όμως, πως έχουν τις ελπίδες τους στηρίξει στα παιδιά· είναι πουλιά από πηλό που περιμένουνε να τα ζεσάνουμε με την ανάσα μας. Λέω «αμέθυστος» και κάτι αστράφτει· λέω «αμάραντος» και γίνομαι μεγάλη σαν βουνό, λέω «ζαρκάδι» και μπροστά μου ανοίγεται ένας κάμπος.

Πάντως δεν φέρονται στις λέξεις όλοι οι άνθρωποι το ίδιο. Υπάρχουνε πολλοί που φέρονται καθώς ο κυνηγός που έμαθε σκοποβολή βάζοντας στόχο την καρδιά ενός αηδονιού. Άλλοι πάλι στήνουνε δόκανα να πιάσουν τις πιο σπάνιες· είναι οι συλλέκτες· αυτοί τις βάζουν σε κλουβιά και τις επιδεικνύουν· οι πιο άκαρδοι μάλιστα τις ταριχεύουν κιόλας! Τότε τις βλέπεις στα σαλόνια, ακίνητες με ανοιχτά φτερά. Πολλοί τις λέξεις τις θεωρούνε φαίνεται ένα νόστιμο μεζέ· τις πιο μικρές και τρυφερές τις κάνουν μια χαψιά· οι πιο σπάταλοι από αυτούς τις φτύνουν κιόλας· άλλοι πάλι παίζουν μαζί τους επικίνδυνα παιχνίδια, όπως η γάτα μου προχθές που για ένα γούστο σκότωσε ένα τόσο δα παπαγαλάκι κι έπειτα το παράτησε νεκρό στην τσιμεντένια αυλή.

Εγώ, όταν μεγαλώσω, δεν θα ήθελα να μοιάσω με κανέναν απ' αυτούς. Γι' αυτό και λέω μέσα μου μια λέξη μαγική· λέω τη λέξη «άψινθος». Και τώρα, θα ρωτήσετε, τι πάει να πει. Και δε μου λέτε, άμα την ξέρατε, θα ήτανε μια λέξη μαγική;

Μπορείτε να διαλέξετε κι εσείς τη μαγική σας λέξη. Γιατί, όπως σας έλεγα και στην αρχή, η γλώσσα μου είναι ελληνική κι είναι γεμάτη λέξεις.

Τασούλα Καραγεωργίου
«Παρά-μυθοι»

Το παραπάνω κείμενο δόθηκε στους μαθητές στα πλαίσια διδασκαλίας της Ενότητας «Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ (οι λειτουργίες της γλώσσας: αναφορική και ποιητική λειτουργία)». Τους ζητήθηκε η παρακάτω εργασία:

Να συντάξετε ένα κείμενο περίπου 180-200 λέξεων με θέμα: «Η Γλώσσα μου». Προσπαθήστε να εκφράσετε μέσα από αυτό τα συναισθήματά σας, όπως συμβαίνει και στο παραπάνω κείμενο (ποιητική λειτουργία της γλώσσας).

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

«Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική». Μια γλώσσα παρακαταθήκη των προγόνων, πλούσια όσο καμιά.

Αυτή η γλώσσα φαντάζει μπρος μου σαν μια ατέλειωτη ακρογιαλιά γεμάτη με όλων των λογιών τα βότσαλα. Βότσαλα μικρά και μεγάλα, πολύχρωμα και μονόχρωμα, στιλπνά και θαμπά, επίπεδα και αιχμηρά, εύμορφα και άμορφα. Η ακρογιαλιά αυτή δεν ήταν πάντοτε τόσο μεγάλη και τα βότσαλα δεν ήταν τόσα πολλά. Παλαιότερα, η ακροθαλασσιά ήταν μικρή και τα βότσαλα λιγοστά. Χρόνο με το χρόνο όμως, μέσα από αλλεπάλληλες προστριβές, αυτά πληθαίνουν, η ακροθαλασσιά γίνεται ολοένα και μεγαλύτερη, ο ωκεανός θεριεύει.

Τα βότσαλα δεν τα μεταχειρίζονται όλοι το ίδιο. Κάποιοι τα πιάνουν στα χέρια τους, τα αισθάνονται, τα συλλέγουν, τα χαρίζουν. Άλλοι τα πετούν στο νερό, ανταγωνίζονται ο ένας τον άλλο και λησμονούν την αξία τους. Για εμένα όμως είναι πετράδια ανεκτίμητης αξίας.

Κάποιες φορές, ωστόσο, αυτά τα πετράδια γίνονται αιτία ψυχικής καταρράκωσης, πόνου αβάσταχτου, θυμού. Άλλοτε γίνονται ατελεύτητη χαρά, ενθουσιασμός, έκπληξη. Τα συναισθήματα ανάμεικτα, τα βότσαλα πολλά. Για το λόγο αυτό ο καθένας διαλέγει το ένα που τον εκφράζει περισσότερο. Έχουμε όμως όλοι ένα απαραίτατο χρέος: οφείλουμε να πληθαίνουν ομοιόμορφα τα βότσαλά μας. Γιατί όταν μαζεύουμε περισσότερα βότσαλα, η ακροθαλασσιά του καθενός γίνεται μεγαλύτερη.

(από τη μαθήτριά του Τμήματος Α2, Βασιλική Σακαρέλου)